

Іванові Франкові

Микола Вороний

Відповідь на його Посланіє

La poesie n'a pas la verite pour
objet, elle n'a qu'elle-meme.

Charles Baudelaire [1]

Ні, мій учителю і друже,
Про мене все це не байдуже.
Життя з його скаженим шалом,
З погонею за ідеалом,
З його стражданням і болінням
І невгамованим сумлінням,
Життя — се дві противні сили,
Що між собою в бій вступили.
Одна з них — велетень-гнобитель,
А друга — геній-визволитель;
Його двосічна гостра криця
Влучна, як з неба блискавиця;
Але і велетень могучий
В руці тримає меч блискучий?
Страшні, важкі його удари,
А ще страшніш таємні чари...
Як маю я його цуратись
Чи від ударів ухилитись?
О, ні! Я, взявши в руки зброю,
Іду за генієм до бою.
Рубаюсь з ворогом, співаю,
В піснях до бою закликаю
Всіх тих, що мляві, чи недужі,
Чи під укриттям сплять байдужі.
І знаю я, що замість плати
Мене чекають кари, страти...
Та чи ж грізний удар обуха
Там, де бує творчість духа?

Одна хвилина раювання
Там відкупляє всі страждання.
Бо то чуття свобідні, щирі
Бринять у святобливій лірі.
І прикро, як ураз зі мною
Стають, немовби теж до бою,
А справді для пихи своєї
З порожнім серцем фарисеї
І паперовими мечами
Вимахують над головами.
Хто кликав їх? Чого їм треба?
Чи хробакам потрібно неба?
Нехай ідуть всі ті нездари
На торговиці та базари!
Нікчемний крам, дрібні вигоди —
От їх найвищії клейноди!
Але коли повсякчас битись,
То серце може озлобитись.
Охляти може, зачерствіти,
Зав'януть, як без сонця квіти.
Душа бажає скинуть пута,
Що в їх здавен вона закута,
Бажає ширшого простору —
Схопитись і злетіти вгору,
Життя брудне, життя нікчемне
Забути і пізнати надземне.
Все неосяжне — охопити,
Незрозуміле — зрозуміти!
О, друже мій, то не дурниці.—
Всі ті щасливі небулиці
Про райських гурій, про нірвану,
Про землю ту обітовану.
Вони тягар життя скидають
І душу раєм надихають.
Чи все ж те розумом збагнути,
Що дасться серцеві відчутти?
І чи можливо без утрати
Свобідний творчий дух скувати?
І хто Поезію — царицю
Посміє кинуть у в'язницю?
Хто вкаже шлях їй чи напрямом,

Коли вона не зносить рамок?
В ній в с і краси кольори сяють,
В ній в с і чуття і змисли грають!..
До мене як горожанина
Ставляй вимоги — я людина.
А як поет — без перепони
Я стежу творчості закони;
З них повстають мої ідеї —
Найкращий скарб душі моєї.
Творю я їх не для шаноби;
Не руш, коли не до вподоби.
І ще скажу, мій славний друже,
Я не беру життя байдуже.
Високих дум святі скрижалі,
Всі наші радощі і жалі,
Всі ті боління і надії
І чарівливі гарні мрії, —
Все, що від тебе в серце впало,
Не загубилось, не пропало...
Моя девіза: йти за віком
І бути цілим чоловіком!
Харків, 1902 р.

Примітки:

[1] Предметом поезії є тільки вона сама, а не дійсність. Шарль Бодлер (франц.)